

ŽURNÁL

Dvojmesačník Jadrovej a vŕaďovacej spoločnosti, a.s. Ročník 1

Leto v plnom prúde

OBSAH

JAVYS

Prevádzka jadrovej elektrárne V1 s jedným blokom	4
Rozhovor s vrchným riaditeľom divízie V1 Ing. Jozefom Huttom	
Prevádzka jadrových zariadení JAVYS	5
Vplyv prevádzok JAVYS na životné prostredie	6
VYZKONT súčasťou JAVYS-u	7
Á-jednotka nebola Černobyl'	8
Pozvánka do Infocentra	8

REGIÓNŮ

Tip na cyklovýlet Do sídla Bátoričky	9
Zaujímavosti z regiónu Jaslovských Bohuníc	10
Zaujímavosti z močovského regiónu	12

RELAX

Rady babky korenárky: Hygiena v kuchyni	14
Chevrolet Lacetti: Červík do hlavy	14
Rozhovor: Leto s Katkou Brychtovou	15
Grilujeme	16
Krížovka	16

JAVYS Žurnál – vydáva Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s. Registračné číslo: RP 264/2007.

Adresa: Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a.s., 919 31 Jaslovské Bohunice

Telefón: 033/531 31 03 | Fax: 033/559 15 35 | E-mail: moncekova.maria@javys.sk

Realizácia: JAVYS a Progress Promotion Bratislava, spol. s r.o.

Pár riadkov na úvod

Vážení čitatelia,

leto sa prehuplo do druhej polovice a dva prázdninové, pre väčšinu z nás dovolenkové mesiace sa závratným tempom blížia do finále.

Zvyčajne si cez letné obdobie plánujeme väčšiu časť dovolenky. Ak to povinnosti dovoľia, mali by sme si nájsť čas na dni oddychu a využiť dovolenku, na ktorú máme nárok. Aj v našom pracovnom kolotoči treba občas trochu spomaliť, zastaviť sa a relaxovať.

Niektorí z vás, milí čitatelia, si ju už vychutnali, iní sa len chystajú zbaliť kufre a vyraziť za zážitkami. Sú však aj takí, ktorí v tom ustavičnom zhone pozabudli naplánovať si dni oddychu. Nedokážu poľaviť z rýchleho pracovného tempa, na chvíľu vypnúť.

Je úplne jedno, či budete vylihovať pri mori, poznávať exotické krajiny, zdolávať slovenské horstvá alebo sa vyberiete na bicykloch za zaujímavosťami a pamätihodnosťami do blízkeho okolia. Ak nie ste milovníci pohybu a premiestňovania sa, tak oddychujte v záhrade alebo jednoducho nič nerobte. Pozrite si film, ktorý ste už toľkokrát odložili alebo si prečítajte knihu. Chvíle voľna si môžete spestriť aj prelistovaním si nášho dvojmesačníka.

Dovolenky sú v plnom prúde i u nás. No výroba elektriny sa nezastavila. Potrebujeme ju aj v horúcich letných dňoch, keď nám pomáha okrem iného schladiť prostredie bytu či pracoviska. Ak ste pri potulkách zabľúdili do okolia Jaslovských Bohuníc, prídte sa pozrieť do Infocentra. Spoznáte zblízka svet atómov a uvidíte aj jadrový reaktor. Ak sa rozhodnete dočítať žurnál

do konca, nenechajte si ujsť rozhovor s moderátorkou relácie Pošta pre teba alebo si vyberte len z ponuky Relaxu. Potešíte nás, ak sa podelíte s nami o vaše prázdninové alebo dovolenkové zážitky. Či už slovom alebo zvečnením na fotografii. Budeme radi, ak nám pošlete svoje otázky, tipy na reportáže zo zaujímavých akcií a rozhovory s pozoruhodnými ľuďmi, predstavíte svoje záľuby, umožníte nazrieť do vašich tvorivých zákutí.

Ešte veľa krásnych slnečných dní vám želá

Marina Luxová

Poslaním spoločnosti JAVYS je bezpečne, spoľahlivo a efektívne prevádzkovať a vyradovať jadrové zariadenia, nakladať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoreným jadrovým palivom, s minimálnym vplyvom na životné prostredie.

Prevádzka jadrovej elektrárne V1 s jedným blokom

Jadrová elektrárň V1 v tomto roku stratila svoj 20-percentný podiel na výrobe elektriny na Slovensku. Po odstavení 1. bloku dodáva naša dosiaľ najdlhšie prevádzkovaná jadrová elektrárň len polovicu produkcie elektriny. O jej prevádzke a činnosti divízie V1 hovoríme s vrchným riaditeľom Ing. Jozefom Huttom.

Vizitka

Ing. Jozef Hutta

Narodený:

21. februára 1946 v Jaslovciach

Vzdelanie:

Elektrotechnická fakulta Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, postgraduálne štúdium v odbore Jadrová energetika a aplikácia ionizujúceho žiarenia v priemysle

Pracovné pozície:

vedúci dozimetrickej služby, vedúci fyzik, vedúci technolog, vedúci oddelenia vnútornej dozimetrie JE V2, vedúci odboru radiačnej bezpečnosti, námestník riaditeľa pre radiačnú bezpečnosť, námestník riaditeľa pre technickú podporu a bezpečnosť, vedúci odboru bezpečnosti SE-EBO, riaditeľ závodu SE-EBO V1, vrchný riaditeľ divízie V1

Aká je situácia na odstavenom 1. bloku?

Odstavený 1. blok je v režime 5, čo znamená, že jadrové palivo je v reaktore a je zabezpečené jeho chladenie. Z dôvodu zachovania vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti a najmä spoľahlivosti prevádzky 2. bloku sú naďalej udržiavané v prevádzkyschopnom stave aj niektoré bezpečnostné systémy 1. bloku a bezpečnostné systémy spoločné pre oba bloky.

Od januára tohto roku prúdi elektrina z jadrovej elektrárne V1 len z 2. bloku. Ovplyvňuje jeho prevádzku odstavený 1. blok?

Odstavený 1. blok nemá vplyv na prevádzku 2. bloku. Tento blok vyrába elektrinu a za prvý polrok si na svoje konto pripísal hodnotu 1 808 054 MWh vyrobenej elektriny. Počas šiestich mesiacov tohto roka sme zaznamenali len dva neplánované výpadky výroby. Vo februári sme identifikovali netesnosť na kolene potrubia do separátora – prehrievača pary na turbogenerátore 21 (TG). Príčinou netesnosti bola erózná korózia. Jadrová elektrárň V1 totiž pracuje s vlhkou parou, v ktorej sa vyskytujú kvapôčky vody a tieto svojou eróznou činnosťou, najmä v miestach zvarov, spôsobujú stenčovanie stien potrubia, vedúce až k vzniku tohto druhu netesnosti. Aj napriek pravidelným kontrolám a preventívnym výmenám častí potrubia počas plánovaných opráv v mieste predpokladaných netesností sa ojedinele takáto netesnosť vyskytne. Paradoxne bol TG 21 odstavený 18 hodín aj v apríli kvôli netesnosti na ľavom kolene potrubia 7. odberu do separátora – prehrievača pary. Zopakovala sa rovnaká porucha ako vo februári. Rozdiel bol len v tom, že vtedy bola netesnosť na pravom kolene potrubia 7. odberu do separátora – prehrievača pary TG21. Neplánované výpadky znížili výrobu o 9 185 MWh.

Dvakrát sa podieľalo na výpadkoch výroby aj tzv. vynútené zníženie výkonu. V januári bola dôvodom odstavenia jednej turbíny zvýšená výroba vo vodných elektrárnach, v máji nábeh močovského jadrového bloku a neumiestnenie výkonu na trhu s elektrinou. Spolu s poskytovaním služieb primárnej a terciárnej regulácie tieto výpadky predstavujú 38 102 MWh elektriny.

Prevádzka jadrových reaktorov VVER 440 je kampaňovitá, čo znamená, že každoročne je reaktorový blok plánovane odstavený. V akom rozsahu bude realizovaná tohtoročná odstávka?

Tohtoročná odstávka sa uskutoční od polovice októbra do polovice decembra a bude zároveň poslednou v dvadsaťsedemročnej histórii bloku. Počas odstávky sa vymení tretina paliva a súčasne sa vykonajú aj revízie a opravy jednotlivých zariadení jadrovej i nejadrovej časti elektrárne. V budúcom roku nie je plánovaná odstávka na výmenu paliva. Blok bude mať mierne predĺženú kampaň, prakticky až 380 dní, s tým že posledné dva mesiace sa

bude znižovať výkon bloku, tzv. využívanie „výkonového efektu“, až do jeho konečného odstavenia.

Prejavilo sa odstavenie 1. bloku JE V1 na znižovaní zamestnancov v divízii?

V koncepcii ukončovania prevádzky V1 sa ráta s postupným uvoľňovaním zamestnancov podľa ubúdania činností, ktoré končia s prevádzkou blokov. V tomto roku sme zrušili 10 pracovných miest a ich počet sa bude postupne zvyšovať. Najvyšší úbytok očakávame približne o tri roky. Pri tvorbe plánov na prechod od prevádzky cez jej ukončenie po vyradenie elektrárne uplatňujeme zásadu, aby bola vytvorená možnosť rekvalifikácie zamestnancov na nové činnosti, v ktorých by sa mohli uplatniť.

Od začiatku tohto roku sa divízia V1 popri prevádzke elektrárne venuje aj ukončovaniu prevádzky a príprave vyradovania elektrárne. Aké úlohy vyplývajú z tejto činnosti?

Postupne budujeme pracovný kolektív, ktorý bude zohrávať rozhodujúcu úlohu pri vyradovaní JE V1. V spolupráci s divíziou investícií a technickej podpory, konkrétne odborom projektovej manažérskej jednotky, pripravujeme nové projekty vyradovania JE V1. Naša divízia vedie komisiu koordinácie a riadenia prípravy projektov vyradovania JE V1, v ktorej sú zástupcovia všetkých odborných útvarov spoločnosti JAVYS. Činnosť smerujeme k vytvoreniu projektových tímov, ktorých úlohou je koordinovať a riadiť jednotlivé projekty prípravy vyradovania a samotného vyradovania. Projekty sú zamerané na modifikáciu systémov JE V1 pre potreby ukončenia prevádzky, ďalej dokumentácie vyradovania a časť tvoria projekty, ktoré riešia oblasť nakladania so súčasnými prevádzkovými rádioaktívnymi odpadmi, ale aj tými, ktoré vzniknú pri vyradovaní elektrárne. Cieľom je maximálne využívať finančné prostriedky z Európskej únie, ktoré spravuje Európska banka pre obnovu a rozvoj. Z tohto dôvodu sme predložili návrh posunúť do skorších termínov rozbeh projektov realizácie vyradovania so zámerom vyradiť všetky neaktívne systémy, zariadenia a objekty do roku 2015 a v druhej etape do roku 2025 aj aktívne systémy a pripraviť plochu na možnosť výstavby nového zdroja.

Ďakujem za rozhovor.

- mm -

Prevádzka jadrových zariadení JAVYS

Jadrová elektrárňa V1

Jún 2007

V tomto mesiaci bola spoľahlivá, bezpečná a stabilná prevádzka 2. bloku. Z dôvodu poskytovania podporných služieb – primárnej regulácie bol blok počas celého mesiaca prevádzkovaný prevažne na výkone 97 % N_{nom} .

Júl 2007

Počas prvého prázdninového mesiaca pracoval 2. blok spoľahlivo a bezpečne. Poskytoval podporné služby, najmä primárnu reguláciu a bol prevádzkovaný zväčša na výkone 97 % N_{nom} so zapnutými korektormi frekvencie na oboch turbogenerátoroch.

Výroba elektriny v JE V1

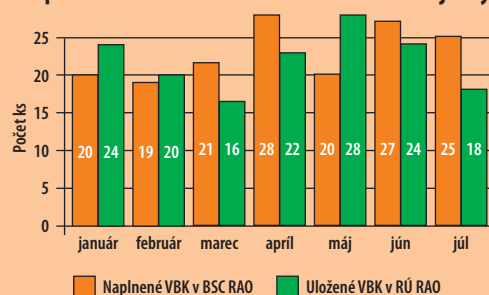
1. blok Odstavený v roku 2006

2. blok

Od začiatku roka 2 112 575 MWh

Od začiatku prevádzky 77 902 566 MWh

Naplnené a uložené vláknobetónové kontajnery

Počet uložených VBK v Republikovom úložisku RAO 1 410

JAVYS ekoinfo

Vplyv prevádzok Jadrovej a vyraďovacej spoločnosti, a.s. na životné prostredie **január – jún 2007**

Atmosféra

01 – 06/2007	Aktivita rádionuklidov v plyných výpustiach								
	JE V1			VYZ A1			MSVP		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Vzácne plyny (TBq)	1,774	2 000	0,089 %	**	*	*	**	*	*
Aerosóly (MBq)	5,099	80 000	0,006 %	1,139	940	0,121 %	0,429	300	0,143 %
Jód (MBq)	3,156	65 000	0,005 %	**	*	*	**	*	*

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

Hydrosféra

Váh a Dudváh – limit podľa rozhodnutia č. KÚŽP-1/2006/00273/Fr vydaného KÚŽP Trnava

01 – 06/2007	Prevádzka	Jednotka	Ročný limit množstva vypúšťaných odpadových vôd	Vypustené množstvo odpadových vôd	% plnenia z ročného limitu	Množstvo odobranej vody z vodnej nádrže Slňava
Váh	JAVYS (VYZ, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	8 924 688	2 303 164	25,80	7 932 947
Dudváh	JAVYS (JE A1, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	315 360	153 792	48,76	-

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

01 – 06/2007	Aktivita rádionuklidov v odpadových vodách recipientu Váh					
	JE V1			VYZ		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Korózne a štiepne produkty (MBq)	9,722	13 000	0,075 %	43,370	12 000	0,360 %
Trícium (GBq)	2 303,9	20 000	11,519 %	125,695	10 000	1,260 %

Viac informácií nájdete na webovej stránke www.javys.sk.

VYZKONT súčasťou JAVYS-u

Výrobňa vláknobetónových kontajnerov, ktorú prevádzkovala spoločnosť VYZKONT, s.r.o. v Trnave, je od 1. júla súčasťou Jadrovej a vyráďovacej spoločnosti, a. s. V súvislosti so začlenením do organizačnej štruktúry spoločnosti JAVYS sme oslovili dlhoročného konateľa VYZKONT-u a súčasného vedúceho oddelenia výroby VBK Ing. Ľubomíra Hladíka.

Výrobňa vláknobetónových kontajnerov v Trnave si v tomto roku pripomína okružle 10. výročie. Ako hodnotíte prevádzku tohto zariadenia za uplynulé obdobie?

Začiatky neboli jednoduché. Ak sme chceli vyrábať vysokokvalitný produkt, bolo potrebné zaškoliť našich pracovníkov na obsluhu technologických zariadení priamo vo francúzskom výrobnom závode vo Valognes. Vyslaní zamestnanci získali nielen cenné zručnosti, ale i certifikáty na výkon odborných činností v procese výroby kontajnerov.

Počas skúšobnej prevádzky bola realizovaná séria náročných testov na kvalitu nášho produktu. Pri testovaní sme úzko spolupracovali s renomovanými odborníkmi zo Slovenských elektrární, zo slovenských vysokých škôl, výskumných ústavov, ako i s našimi partnermi vo francúzskom SGN/Sogebifre. Neskôr, počas výroby kontajnerov, sme sa stretli s problémami najmä pri zabezpečovaní vstupných surovín, na ktoré sú kladené vysoké technické požiadavky, kľúčové pre vlastnosti konečného výrobku. Rozhodujúci obrat vo výrobe kontajnerov nastal v máji 2001, keď Stavebná fakulta TU Košice vypracovala správu Mechanické vlastnosti vláknobetónu, ktorej predchádzalo množstvo skúšok čerstvého vláknobetónu, ako aj finálneho výrobku. Na základe tejto štúdie boli prijaté nové opatrenia a odporúčania, ktoré boli zakomponované do jestvujúcej technickej dokumentácie za účelom výroby kvalitnejšieho produktu.

Do ukončenia činnosti spoločnosti VYZKONT sme vyrobili 1 410 kontajnerov, ktoré spĺňali požadované kritériá na bezpečné a dlhodobé uloženie rádioaktívnych odpadov v močovskom úložisku.

Od júla tohto roku ste začlenení do štruktúry JAVYS-u. Aké sú plány v oblasti výroby kontajnerov už v rámci novej organizácie?

Prvoradou úlohou nového oddelenia je začleniť sa do organizačnej štruktúry tak, aby bola zachovaná výroba kontajnerov bez nežiaducich vplyvov na ich kvalitu. V spolupráci s jednotlivými organizačnými zložkami spoločnosti plánujeme prepracovať interné predpisy potrebné na riadenie našich činností so zachovaním kontinuity výroby. A, samozrejme, vyrobiť v tomto roku 120 vláknobetónových kontajnerov.

Ďakujem za rozhovor.

Tatiana ěhnová

Poslanci na prieskume v Jaslovských Bohuniciach

V rámci poslaneckého prieskumu navštívili 25. júna Úrad jadrového dozoru SR a jadrové elektrárne V1 a V2 v Jaslovských Bohuniciach poslanci Výboru pre pôdohospodárstvo, životné prostredie a ochranu prírody NR SR.

V reaktorovej sále V1

Návšteva sa uskutočnila na pozvanie Marty Žiakovej, predsedníčky Úradu jadrového dozoru SR, ktorá poslancov oboznámila so súčasným stavom slovenskej jadrovej energetiky, najmä z pohľadu jadrovej bezpečnosti a s poslaním ÚJD SR, jeho kompetenciami, zodpovednosťami a činnosťou. Po prehliadke Centra havarijnej odozvy v ÚJD SR sa poslanci a zástupcovia dozoru presunuli do lokality Jaslovské Bohunice, kde ich privítali predseda predstavenstva a generálny riaditeľ JAVYS-u Ing. Jozef Valach a člen predstavenstva Slovenských elektrární, a.s. Ing. Ignác Pňáček. Hostia sa zaujímali o súčasný stav a bezpečnosť jadrových zariadení v tejto lokalite, ďalší rozvoj jadrovej energetiky v SR a vo svete a nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi. V oboch elektrárnach si prezreli riadiace centrum a strojovňu a v JE V1 zavítali i do reaktorovej sály. Poslanci vysoko vyzdvihli možnosť stretnúť sa s odborníkmi v oblasti jadrovej energetiky a osobne navštíviť jadrové zariadenia v Jaslovských Bohuniciach.

- r -

V rámci seriálu o tragédiách na Slovensku odvysielala TV Markíza 27. júna dokument o „havárii“ v jadrovej elektrárni A1 v Jaslovských Bohuniciach. Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s. v žiadnom prípade nespochybňuje osobnú tragédiu dvoch zamestnancov, no má zásadné výhrady k uvedenému dokumentu.

Výrobca dokumentu D.N.A. CREATIVE & PRODUCTION sa obrátil na spoločnosť JAVYS v procese prípravy s tým, že má byť natočený objektívny dokument o priemyselnej „havárii“. Súčasne oslovil aj priameho účastníka tejto udalosti Ing. Martina Slezáka. V súlade so snahou poskytovať objektívne informácie verejnosti sme tvorcom pripravovaného dokumentu dali k dispozícii rôzny podkladový materiál vrátane videosekvencií. Následne zaslaný scenár sa zásadným spôsobom odklonil od objektivity a od dokumentárneho spracovania informácií o priemyselnej havárii. S navrhnutým scenárom spoločnosť JAVYS

Á-jednotka nebola Černobyľ

nesúhlasila a Ing. Martin Slezák vzhľadom na zásadnú neprofesionalitu, s akou mal byť dokument spracovaný a závažné chyby vo vykreslení deja a skutočnosti, sa odmietol zúčastniť na jeho natáčaní.

Odvysielaná relácia hrubo zavádzala vyjadrením, že typ reaktora v JE A1 bol taký istý ako reaktor v Černobyle. Elektráreň JE A1 sa vôbec nedá porovnávať s Černobyľom, teda ani možná havária podobného typu v elektrárni A1 nemohla nastať a ani následky prípadnej nehody alebo havárie nemohli dosiahnuť rozsah ako v Černobyle. Toto je najzávažnejšia dezinformácia, ktorá odznela a bola podporená aj tým, že udalosť z roku 1976 bola nazvaná „haváriou“, pričom v súlade s medzinárodnou stupnicou hodnotenia jadrových udalostí (INES) išlo o vážnu poruchu (stupeň 3). Až udalosť v roku 1977 bola havária s účinkami na jadrovom zariadení (stupeň 4).

Nechceme sa vyjadrovať k ďalším mnohým nepresnostiam, ktoré boli odvysielané v tomto dokumente. Snáď len malá poznámka – príčina vzniknutej situácie bola odhalená a bola to technická porucha na mechanizme, ktorý uchytoval palivové články v reaktore. Takúto chybu nemohol personál predvídať a ani jej následkom zabrániť.

Je zarážajúce, že program, ktorý si hovorí dokumentárny, pri očakávanej vysokej sledovanosti nepravdivo vykreslil túto historickú udalosť.

Ing. Dobroslav Dobák, hovorca

Neváhajte a pridajte k nám do Infocentra JAVYS v Jaslovských Bohuniciach

Spoznáte tu svet atómov a jadrovej energie Ponúkame prezentácie a exkurzie

- Strojovňa, bloková dozorňa a reaktorová sála JE V1
- Bohunické spracovateľské centrum RAO
- Medzisklad vyhoreného paliva
- Republikové úložisko RAO v Mochovciach

Kontaktujte nás a dohodnite si termín návštevy.
Tel: 033/531 23 31, 33 54, fax: 033/559 15 35, e-mail: info@javys.sk
Otvorené celoročne v pracovných dňoch od 8.00 do 15.00 h.

www.javys.sk

TIP NA CYKLOVÝLET

„Zadrž, Alžbeta!“ zaznel hromový hlas v pivnici čachtického kaštieľa. Otočila sa a neverila svojim očiam. „Ju...Ju... Juraj,“ koktavo sa snažila odpovedať tomu, ktorého tu vôbec nečakala. „Ako si sa sem dostal?“ Ale hneď si uvedomila, že jeho postavenie otvorí každú bránu. Bol to palatín Juraj Turzo.

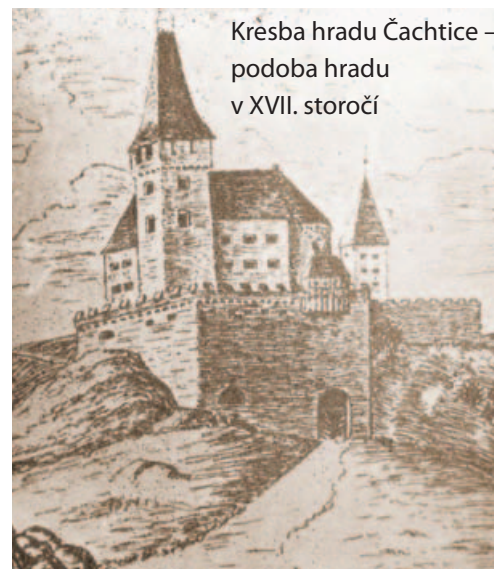
„Je koniec твоjim zverstvám! Nebudeš už viacej trýzniť nevinné devy!“ A hneď nasledovali rozkazy. „Tieto tu zviažte!“ Vzápätí sa skúmavo popozeral po pivnici, akoby niekoho hľadal. „Nájdite aj toho hrbatého a všetkých budete strážiť. V Bytči rozhodneme, čo s nimi. A ty Alžbeta, ty ... zostaneš na svojom hrade, ...navždy! Nikdy neopustiš jeho múry! Vojaci ťa budú strážiť! Do smrti!“ Potom vykročil k hostovským izbám. Mohol si vybrať, kde si odpočinie. Bolo dva dni pred koncom roku 1610 a on, prvý zástupca panovníka, splnil jeho príkaz. Prišiel práve včas. Akurát Alžbeta zdvihala ruku s niečim ostrým a chystala sa mladému dievčaťu... „Už máme aj toho hrbatého,“ povedal veliteľ vojakov, keď vstúpil k Turzovi. „Dajte ho k ostatným, všetci budú pykať za svoje činy!“ ... a potom vychutnávajúc pocity víťaza zaspal. V Bytči prebehol rýchly súd. Doru Szentešovú a Ilonu Jó upálili, Ficka stáli a Katarínu Benickú pre nedostatok dôkazov prepustili. Tak skončili hlavní spoluvinníci Alžbety Báthoryovej.

Do sídla Bátoričky

Možno takto sme zvyknutí prijímať koniec príbehu o Bátoričke. Nikdy ju však nesúdili, aj keď sa riadneho súdu dovoľávala u panovníka a aj on na súde trval. Skoro štyri roky zostala uväznená na Čachtickom hrade, kde 21. 8. 1614 zomrela vo veku 54 rokov. Ani sa nevie, kde je pochovaná. Nepodložené svedectvá z nej spravili supervrahyňu, pretože „... akási Zuzana tvrdila, že v Šarváre, v grófkinej truhlici, sa našiel zoznam s menami 650 zavraždených žien,“ spomínal historik Pavel Dvořák vo svojom televíznom seriáli Putovanie storočiami. „Na tomto neistom tvrdení je založený zápis v Guinnessovej knihe rekordov o svetovom prvenstve medzi vrahyňami. Nemáme možnosť si overiť toto svedectvo, ktoré vyzerá nevierohodne, ale aj palatín Turzo písal kráľovi Matejovi o takmer 600 obetiach.“

Novšie názory však naznačujú niečo iné. Maďarská sudkyňa Irma Szádeczky-Kardossová všetko preskúmala z právneho, politického a historického pohľadu a v roku 1993 vydala o tom rozsiahlu prácu. Podľa nej prípad bol cielene zmanipulovaný. Spomína, že dokázateľných obetí bolo 20 počas ôsmich rokov. Ponúka aj vysvetlenie – obeť mohli byť výsledkom Bátoričkíných liečiteľských pokusov.

V prípade Bátoričky zostalo dodnes veľa nevysvetleného, pretože nikto zo svedkov nič nevidel, len niektorí „čosi“ počuli. Aj preto môžu ďalej vznikať

Kresba hradu Čachtice – podoba hradu v XVII. storočí

rôzne teórie. Pochybujem však, že ju niektorá zbaví už asi stáleho miesta v Guinnessovej knihe rekordov. Ale dalo by sa to využiť komerčne. Rumuni to s Draculom už dokázali. A turisti tam chodia, nosia peniaze a všetci sú spokojní.

Čachtický hrad dnes

Cyklotrasa na Čachtický hrad

Z Jaslovských Bohuníc sa vyberieme do Malženíc, kde odbočíme vľavo a cestou č. 504 cez Veľké Kostolany, Trebatice, Krakovany, Podolie, ... prídeme do Čachtíc. Tu po ľavej strane cesty si všimneme zelenú turistickú značku, ktorá nás privedie na hrad.

Potom môžeme už len porovnávať, ako sa hrad zmenil od Alžbetiných čias.

K hradu prebicyklujeme asi 40 km.

Byty v Dolnej Krupej

V obci Dolná Krupá v tichom prostredí areálu školy a lesoparku sa pripravuje výstavba 24 nových bytov. Byty do osobného vlastníctva sú určené všetkým, ktorí majú záujem bývať 10 km od Trnavy v Dolnej Krupej. I keď sa očakávalo, že bude záujemcov z Krupej viac, nie je tomu tak. Dôvodom je pravdepodobne fakt, že byty sú určené do osobného vlastníctva a nie sú to sociálne nájomné byty. Predpokladaný termín začatia prác je v 4. štvrtroku 2007 a ukončenia prác v 4. štvrtroku 2008. Rozlohy bytov sú od 41 do 83 m² a ich cena je od 24 000,- Sk/m²/holobyt.

V Špačinciach sa stavia nová lokalita rodinných domov

Ak chcete spojiť pozitíva bývania v meste a na vidieku, kúpte si pozemok v Špačinciach. Táto obec spĺňa nároky na kvalitné bývanie. Nachádza sa iba 6 km od mesta Trnava, smerom na Jaslovské Bohunice. Charakterizuje ju tiché a zdravé bývanie v prírode a súkromí a zároveň vynikajúca dostupnosť všetkých vymožeností mesta. Cesta autom do centra Trnavy trvá 15 minút. Práve v Špačinciach vzniká nová lokalita rodinných domov s vlastnými cestami, chodníkmi a zelenými pásmi.

Festival Fest Dobré Bohunice

Víkend od 27. do 29. júla patril v Jaslovských Bohuniciach festivalu Fest Dobré Bohunice, ktorý prilákal do areálu nového amfiteátra niekoľko tisícok ľudí. Návštevníkov neprilákalo len krásne prostredie, ale aj veľký výber žánrov: country, newgrass, folk, pop, bluegrass, blues, folkrock, folk-pop, irish-pop, folk-blues, countryrock, folk/ethno a iné.

V piatok mal najväčší úspech Janek Ledecký, ktorý na festivale oslávil aj svoje narodeniny. Torta v tvare gitary, surf a kvalitné víno – to boli darčeky, ktoré si prevzal priamo na pódiu. Návštevníci sa však potešili aj vystúpeniu Katky Koščovej, Roc'hann (Francúzsko), Bukasového masívu a Poutníkov.

Sobota sa neniesla len v znamení hudby, ale aj rôznych atrakcií. Deti si mohli vyskúšať maľovanie na tvár, tí starší ryžovanie zlata, rôzne súťaže: vodný futbal, plážový volejbal, súťaže na rybníku a v parku, ale mohli navštíviť aj kočovnú čajovňu alebo iné stánky. K dispozícii nebola len hlavná scéna, ale aj malá v parku, ktorá si tiež našla svojich priaznivcov. Sobotný večerný program patril hlavne skupinám ako Hrdza, Grasscountry, Kamelot, spevákom Bystríkovi Červenému a Allanovi Mikušekovi, ale predovšetkým slovensko-britskej formácii Heaven's Shore, ktorá tak ako minulý rok, tak i tento urobila skvelú náladu, a len málokto dokázal sedieť na lavičke a netancovať. Nedeľa bola tak ako sobota rozdelená na malú a hlavnú scénu, pričom na hlavnom pódiu vystúpili hviezdy ako skupina Funny Fellows, ktorá

urobila neuveriteľnú show, Družina so svojimi temperamentnými speváčkami a záver festivalu patril Františkovi Nedvědovi, jeho synovi Vojtovi a ich kapele. Ako sa hovorí „To najlepšie na záver“, organizátori nesklamali a naozaj ponúkli divákovi to najlepšie, čo ponúknuť mohli. Staré známe pesničky, ale aj nové, ktoré si poslucháči ihneď zamilovali a spievali spolu s Nedvědovcami,

neutíchajúci potlesk a neustále prídavky. To všetko je dôkaz toho, že otec Franta so synom Vojtom si získali publikum v Jaslovských Bohuniciach a keď ich organizátori pozývajú, príde aj na budúci rok.

REGIÓN

Vo Vlčkovciach sa krstilo

Piatok 8. jún sa vo Vlčkovciach v motoreste ESO niesol v duchu krstu. Nie však krstu dieťaťa, ale CD „Nado mnou“ od skupiny Grasscountry. Možno niektorí viete, možno nie, ale Grasscountry je bývalá skupina Country Team, ktorá sa premenovala. Okolo 700 návštevníkov si vychutnávalo príjemný večer v prostredí krásnej záhrady a rybníka, pri dobrom pívku, cigánskej a klobáske a počúvalo kvalitnú hudbu v podaní kapiel, ktoré prišli skupine Grasscountry zagratulovať: Country Dostavník, MeanTime, Veslári a Neznámi. Celým programom nás sprevádzal známy muzikant, spevák a dobrista Peter Bonzo Radványi. Okolo jedenástej večer patrilo pódium oslávencom: skupine Grasscountry, ktorú tvoria: Roman Áč – manager kapely, spev a banjo, Jaro Rakay – elektrický kontrabas, spev, Dušan Songy Dobiáš – spev, gitara, Henrich Novák – dobro a Juraj Chalabala – bicie nástroje. V piatok si s muzikantami zahrli aj Michal Kováč – husle a dcéra Henricha Nováka Linda – flauta. Grasscountry vznikla v roku 2000 ako Country Team. Od začiatku sa skupina zameriava na akustické country s prvkami bluegrassu, dnes označovaný ako „countrygrass“, nevyhýbajúc sa newgrassu či niektorým country bluesovým skladbám. Skupina si vytvorila svoj vlastný sound a štýl, zachovajúc pritom čistotu akustických nástrojov. Repertoár kapely tvoria prevažne vlastné skladby a slovenské texty. Kapela za čas svojho pôsobenia odohrala vyše 300 verejných vystúpení, na festivaloch, koncertoch, kultúrnych podujatiach, nevyhýbajúc sa country bálom po celom Slovensku a v zahraničí. V chlebe zapečené CD „Nado mnou“, na ktorom je 14 skladieb, krstil Allan Mikušek bourbonom a asistoval mu František Čavojský – zástupca vydavateľa Musica Tyrnaviensis. Hneď po krste sa vydražilo za neuveriteľných 5 000 korún. Nielen dražba, ale aj ohňostroj bol pre prítomných veľkým prekvapením. Po koncerte Grasscountry nastúpili na pódium posledné dve kapely (Veslári a Neznámi), ktoré odštartovali country bál.

Pozvánka na podujatia

Kultúrne leto v Jaslovských Bohuniciach pokračuje. V sobotu 25. augusta v amfiteátri od 13.00 do 4.00 h sa môžete tešiť na festival tvrdých hudobných žánrov HARDFEST. Headlinerom je česká punková legenda SPS, o rovnako dobrú hudbu a zábavu sa postará slovenská punk – rocková kapela Konflikt. Ďalšími kapelami, ktoré na festivale vystúpia, budú Fermata, Slobodná Európa, HT, Editor, Digitus in Recto, Castaway, Midnight Scream, Euphoria, Chronická únava, Noise Generator a Old's cool. Jediný slovenský festival zameraný na viaceré hudobné žánre sa naozaj neoplatí premeškať.

2. septembra o 17.00 h na vás opäť v amfiteátri v Jaslovských Bohuniciach čaká akcia s názvom „Spev nás spája“, v rámci ktorej vystúpia Peter Dvorský, Daniel Čapkovič a Izabel Margut z Rakúska. 8 september bude patriť 2. ročníku Blavského pohára a 16. september Dychfestu – festivalu dychových súborov.

Trnavská cyklistická liga

Vítazom 12. kola TCL GENERALI 2007 sa stal opäť veterán nad 60 rokov František Ostracský (CK Piešťany). Preteky sa konali 18. 7. 2007 v 36-stupňovej horúčave na 16,7-kilometrovom okruhu D. Dubové, H. Dubové, Naháč, Dechtice, Kátlovce, D. Dubové. Po dvoch predpísaných okruhoch Michal Klotton vyhral záverečný šprint dvojice štrnásťročných dorastencov pred Sebastiánom Pašekom (obaja CK Olympik Trnava). Zvyšok pelotónu pozostávajúci z najsilnejších vekových kategórií sa v treťom okruhu v kopcoch úplne rozpadol a cyklisti prichádzali do cieľa jednotlivo. Prvýkrát v tejto sezóne prišlo k pádu cyklistu v pelotóne, keď Emil Brunovský na križovatke pri Naháči nedobrzdil a po kolízii s cyklistom idúcim pred ním spadol. Horúce počasie malo za následok, že z 28 štartujúcich cyklistov šesť ich preteky nedokončilo. Výsledkové listiny si môžete pozrieť v Cyklocentre hala Družba Trnava, alebo na www.cktrnava.dnh.sk.

Na chvíľu zastavil aj v Leviciach

Legendárny vlak Orient Express zavítal 11. júla po prvýkrát na Slovensko. Svetoznámy vlak, zložený zo šesťnástich vozňov, prešiel takmer celým územím Slovenska. Zvedavci ho mohli zastihnúť na trase Bratislava - Levice - Zvolen - B. Bystrica - Martin - Poprad - Prešov - Plaveč, odkiaľ smeroval do Poľska. Pasažieri boli prominentní hostia, ktorí si prísne strážia svoju identitu a za osemdňový výlet z Benátok cez Viedeň, Banskú Bystricu, Varšavu, Krakov až do Prahy zaplatili 200 000 Sk. Obklopení však boli honosnou atmosférou, ktorou sa kedysi nechala uniesť aj Agatha Christie pri písaní románu Vražda v Orient Expresse.

Legenda na koľajniciach, historický Orient Express, mal jedinú takmer trojhodinovú zastávku na Slovensku na banskobystrickej železničnej stanici. Niekoľko minút si ho však mohli vychutnať aj desiatky zvedavcov na stanici v Leviciach.

Orient Express prvýkrát uzrel svetlo sveta v roku 1883. Vlak s luxusnými gobelínmi, zamatovými závesmi a krištáľovými čašami, projekt Belgičana Georga Nagelmackersa, sa vydal 4. októbra 1883 z Paríža do Istanbulu. Druhá svetová vojna napáchala na európskych železniciach obrovské škody a vagóny Orient Expressu rozmetala nadiľho po celej Európe. V roku 1977 sa dva z nich objavili na aukcii v Monte Carle, kde ich prezident siete hotelov Orient Express odkúpil. Od toho dňa hľadal aj zostávajúce vagóny a jeho snaženie bolo korunované úspechom 25. mája 1982, kedy nádherne reštaurovaný najslávnejší vlak histórie absolvoval po rokoch cestu z Londýna do Benátok. -sak-

V Podlužanoch otvorili Domov sociálnych služieb

Domov sociálnych služieb JUSTÍNA, n. o. s nepretržitou celoročnou prevádzkou slávnostne otvorili 11. júla v Podlužanoch. Jeho zriaďovateľkou je Bc. Zdenka Hájeková, ktorá v levickom okrese prevádzkuje Agentúru domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS VITA. „Pred necelým rokom som od obce odkúpila túto budovu a začala na vlastné náklady budovať zariadenie s ubytovaním s 24-hodinovou starostlivosťou pre imobilných a nevládných klientov. Mojim snom bolo pomôcť ľuďom, ktorí sa nevedia o seba postarať, prípadne si ich zdravotný stav vyžaduje nepretržitú starostlivosť. Objekt

Zakladateľka DSS JUSTÍNA, n. o. Bc. Zdenka Hájeková v miestnosti pre imobilných pacientov, ktorí budú nepretržite pod dohľadom zdravotného personálu.

sme zrenovovali, zriadili, zabezpečili odborným personálom a dnes v domove vítame jeho prvých obyvateľov. Moje poďakovanie za ústretovosť patrí starostke obce Ing. Kováčovej, u ktorej sme našli maximálnu podporu nášho projektu,” uviedla Bc. Hájeková.

Z pôvodných veľkých tried vzniklo po rekonštrukcii sedem izieb, ktoré sú už dnes plne obsadené. Kapacita zariadenia je 20 osôb a prípadných ďalších záujemcov evidujú v poradovníku. Prví traja obyvatelia, ktorí sa v domove v deň jeho otvorenia ubytovali, pochádzajú z Levíc a Nového Tekova. Klienti sú ubytovaní v dvoj- a trojlôžkových útulne zariadených izbách, pre imobilných

pacientov vyžadujúcich nepretržitú starostlivosť je vyhradená priestraná štvorlôžková miestnosť predelená presklennou stenou s izbou zdravotných sestier. Súčasťou každej bunky je samostatné sociálne zariadenie. Samozrejmosťou je kuchyňa, jedáleň, prá-

čovňa a spoločenská miestnosť, v ktorej môžu klienti tráviť svoj voľný čas. „Ich denný program budeme naplňovať rôznymi aktivitami a záujmovými činnosťami. Strava bude zabezpečovaná päťkrát denne. O potreby klientov sa bude starať zdravotný personál a ošetrovateľky, vedúcou hospodárkou je Anna Psárska. V prípade, že objekt krátkodobo opustia z dôvodu návštevy obchodu či prechádzky v obci, svoj odchod musia vopred nahlásiť službונajúcemu personálu,” uviedla Bc. Hájeková. Svoju spokojnosť počas otvorenia nového zariadenia svojho druhu v okrese vyjadrila aj starostka Podlužian Ing. Kováčová.

M. Sakošová

REGIÓN

Jubilejné Pukanské remeselnícke trhy

„Taniere, mištičky, kupujte ženičky, mliečniky, pekáče, zákraky dokážem. Z hlíny vám vykrútim, za grajciar vykúzlím. Kupujte riady, stavajte sa do rady. Lacno predám, lacno dám, toto všetko pre vás mám!“ Takéto veršovanky sa v minulosti ozývali na jarmokoch v slobodnom kráľovskom meste Pukanec. Hrnčiari, čižmári, stolári, kolári či tkáči sa pretekali v nápadoch, ako najväčšími upútať pozornosť kupujúcich. Konanie trhov a jarmokov v Pukanci súviselo s rozvojom remesiel, ktorých počiatky siahajú až do 14. storočia. V období ich prudkého rozvoja v 17. storočí, kedy sa Pukanec stal kolískou slávy slovenskej remeselníckej práce, udelil Pukancu trhové právo kráľ Ferdinand III. Oživením trhovej tradície sú od roku 1993 výročné remeselnícke trhy, ktoré sa konajú vždy počas prvého júlového víkendu. V sobotu 7. júla zorganizoval Obecný úrad v Pukanci ich jubilejný 15. ročník. Podujatiu prialo i počasie

a tak sa na námestí prezentovalo takmer 150 remeselníkov. Koho lákal bohatý program a scenár podujatia a v tento deň do Pukanca zavítal, určite neobanoval. Nielenže ochutnal miestne špeciality, navštívil chýrne pukanské pivnice, ale aj nasal atmosféru a pohodu, ktorá počas víkendu dýchala z každého kúta...

Živé hrnčiarske múzeum v deň konania trhov oficiálne sprí-

stupnil verejnosti tunajší hrnčiar Ján Frank. Múzeum, ktoré zachytáva slávnú históriu pukanského hrnčiarstva, nájdú návštevníci na Štiavnickej ceste č. 83. „V tomto dome v minulosti pôsobili a tvorili hrnčiarske rodiny Hajnišová a Franková. Som veľmi rád, že sa mi podarilo objekt odkúpiť a svojpomocne s podporou blízkych a priateľov v uplynulých troch rokoch zrenovovať do dnešnej podoby. Oстане tak pre budúce generácie stálym živým hrnčiarskym múzeom. V prednej časti návštevníci vidia hrnčiara v dielni priamo pri práci a zároveň si môžu sami vyskúšať prácu na hrnčiarskom kruhu, vyrobiť vlastný produkt a zobrať si ho domov,“ uviedol J. Frank.

V muzeálnej časti sú vystavené výrobky niekoľkých generácií hrnčiarskych majstrov z Pukanca. Návštevníci tuvidia pôvodnú hrnčiarsku pec, v ktorej sa páľilo drevom a tiež stroje a nástroje používané v dávnej minulosti. Najväčnejší exponát, objavený pri úprave dvora v uplynulých mesiacoch, je kamenný mlyn starý približne 300 rokov. Vystavený je v zadnej časti domu, kde si môžu návštevníci posediť, porozprávať sa a obdivovať zachovalú históriu.

-sak-

O pohár starostu Kozároviec

Tri obce a jedno mesto levického okresu si nedávno merali sily vo futbale. Kozárovce na svojom ihrisku privítali futbalistov z Tlmáča, Nového Tekova a Novej Dediny. Aj keď domáci veľmi túžili vyhrať na domácej pôde, favoritmi boli Tlmáče. Ich finálový zápas o prvenstvo bol naozaj dramatický, silne povzbudzovaný divákmi zo širokého okolia.

Napokon jednogólovým rozdielom zvíťazili Tlmáče a domáci sa museli uspokojiť s druhým miestom. Bronz si odniesli hráči z Novej Dediny a štvrté skončilo družstvo z Nového Tekova. Podujatie nesledovalo len futbalové zápolenie o Pohár starostu Kozároviec, ale vytvorilo príjemné podmienky na spoločenské stretnutie ľudí žijúcich v blízkom okolí.

-nem-

Najväčší rivali O pohár starostu Kozároviec - domáce mužstvo s favoritmi z Tlmáča

Z Levíc do Kosova

V Leviciach sa 13. júla rozlúčili predstavitelia Ministerstva obrany SR a rodinní príslušníci so slovenskými vojakmi, ktorí odleteli do Kosova plniť úlohy v mierovej operácii Severoatlantickej aliancie KFOR. V Albáncami obývanej provincii na juhu Srbska budú 6 mesiacov chrániť srbskú menšinu v meste Šajkovac. Do operácie v Kosove odišlo celkovo 128 mužov a 4 ženy. Jedenástemu slovenskému kontingentu misie KFOR bude veliť pplk. Milan Slezák, ktorý doteraz velil 13. mechanizovanému práporu v Leviciach.

Od februára 2002 sa v Kosove vystriedalo 1 287 našich vojakov, ktorí ozbrojeným silám SR a Severoatlantickej aliancii vytvorili vysoký kredit.

Rady babky korenárky

Mikróby útočia! Najmä teraz v lete a priamo v našej v kuchyni. Je dokázané, že až štvrtina ľudí, ktorí mali problémy z pokazeného jedla, si ho pripravovali doma. Aké chyby robíme pri varení najčastejšie?

Chyba prvá – umývanie rúk

To, že pred varením si treba umyť ruky, vieme všetci, ale to nestačí. Ruky si treba umývať počas varenia a najmä vtedy, ak pracujeme so surovým mäsom. Vždy, ak prechádzame na úpravu iného druhu potraviny, napr. po krájaní mäsa ideme krájať zeleninu, by sme si ruky mali poriadne umyť. Mäso a zeleninu treba krájať iným nožom na inej doske.

Chyba druhá – umývanie ovocia a zeleniny pred odložením do chladničky

Sú ľudia, ktorí keď prídu z trhu alebo z obchodu, umývajú všetku nakúpenú zeleninu a ovocie. A nerobia dobre. Mikróby majú radi vlhko a ak dáme do chladničky vlhké potraviny, len ich podporujeme.

Chyba tretia – uvarené jedlo nechávame dlho pri izbovej teplote

Baktériám sa dobre darí pri teplote od 5 do 58 stupňov Celzia. Ak teda niekomu odkladáme obed do rúry, aby zostal dlhšie teplý, len mu škodíme. Uvarené jedlo je dobré nechať pri izbovej teplote vychladnúť a dať hneď do chladničky. Na sporáku alebo na stole by nemalo stáť viac ako dve hodiny.

Chyba štvrtá – umývame iba ovocie, ktoré jeme so šupkou

Jablká, nektarinky, hrušky, slivky či hrozno si automaticky pred jedením umývame. Podľa odborníkov je však dobré umyť aj to ovocie, ktoré šúpeme – teda pomaranče, mandarinky, melóny – na ich šupke sú totiž okrem chemikálií aj mikróby, ktoré napr. pri krájaní alebo šúpaní pekne nožíkom preniesieme aj dovnútra ovocia.

Chevrolet Lacetti: Červík do hlavy

Doteraz si juhokórejské automobilky kliesnili cestu k európskym klientom priateľskými cenami. Boli natoľko lákavé, že kupujúci boli ochotní privrieť oko nad viacerými elementmi. Situácia sa však mení a ázijské produkty sa snažia ponúkať stále viac ako iba štyri kolesá a motor.

Záležitosti dizajnu sa v poslednej dobe začínajú stávať stále viac jednotlivosť. Akoby sa stredná trieda chcela podobať a navzájom si strážila invenčné nápady. Aj keď vždy sa nájdu odvážlivci, ktorým fantázia dovolí načrtnúť aj niečo neobvyklejšie. Lacetti prináša na krajinu svojho pôvodu svieže nápady a veselú hru tvarov a hrán. Nezapiera v nich koncernovú príbuznosť, na druhej strane si dovoľí vlastnú interpretáciu danej témy. Všetko v medziach akceptovateľnosti cieľovou motoristickou kategóriou. Kvalita plastov v interiéri sa pozvoľna posúva na vyššiu úroveň, rovnakým smerom sa ubera aj ich spracovanie. Ovládacie prvky pochopili logiku európskych používateľov a ne

treba dlho rozmýšľať nad objavovaním jednotlivých páčok a gombíkov. Rovnako zmysluplné je aj ovládanie rádia a klimatizácie. Najväčší skvost sa schováva pod prednou kapotou a vzal na seba podobu na všetko odhodlaného dieselového agregátu. Jeho ťah, výkon a spotreba potešia nejedného otca rodiny. Pridajte k tomu vynikajúco využiteľný batožinový priestor kombíka a v nižšej strednej triede sa objaví zaujímavá šťuka. Akurát by trochu potrebovala spresniť riadenie. Okolo neutrálnej polohy nemá problém, len čím ostrejšie zatáčate, tým menej sily potrebujete. Zdá sa, akoby Chevrolet začal silnejšie trénovať hru na husle a prestalo ho baviť byť v motoristickom orchestri iba do počtu.

Leto s Katkou Brychtovou

Známa moderátorka Katka Brychtová si aj toto leto užíva plnými dúškami. More, slnko, zmrzlina, melóny, posedenia na letných terasách. To všetko ju nabíja energiou na celý rok. O svojich dovolenkách, ale aj letných táboroch či cestovateľských snoch by vedela rozprávať hodiny.

Na snímke s dcérou Katkou

Aké leto prežívate tento rok? Dovolenkové alebo pracovné?

Aj, aj. Dovolenku pri mori mám už za sebou. Som taký posledný Mohykán, až teraz som sa po prvýkrát dostala do Chorvátska. Okrem toho to bola čisto babská jazda. Jednoducho sme sa zobrali štyri kamarátky, zbalili deti, naštartovali autá a vycestovali. Je pravda, že

cesta tam bola úplná katastrofa, kvôli zápcham trvala až 20 hodín, ale more nám to vynahradilo. Ostrov Ugljan je naozaj krásny a more v Chorvátsku asi najkrajšie zo všetkých. Určite sa tam ešte niekedy vrátim.

Po dovolenke sa asi vrhnete na prácu...

Čaká ma dabling, spolu s Bibianou Ondrejkovou pripravujeme nový projekt a práve teraz sedím za počítačom a píšem knihu. Bude to knižná podoba Pošty pre teba. Vyberám si tie najsilnejšie príbehy a píšem a píšem. Naozaj to nie je jednoduché, sedieť hodiny za počítačom a ťukať do klávesov. Verím, že do konca leta sa mi knižku podarí dať dokopy, niekedy na jeseň by sa mohla dostať k čitateľom.

Vráťme sa teraz do vášho detstva. Aké spomienky sa vám spájajú s letom?

Nikdy nezabudnem na pionierske tábory. Chodila som do nich spolu s bratom a sestrou každé prázdniny. Na tri týždne. Organizovali sa z mamej roboty a stretávali sme sa tam celá partia deciek. Vďaka táborom som sa dostala do rôznych kútov Slovenska, stretla kopec kamarátov, s ktorými som si potom písala. Tábory – to boli aj prvé lásky, táboráky, diskotéky, olympiády. Druhú časť leta sme potom trávili na chalupe na myjavských kopaniciach. Stará mama nám vyvára a vypekala dobroty, cez deň sme hrávali bedminton či pingpong, večer mastili kanastu alebo žolíka a užívali si. Dodnes tam chodievam tak často, ako sa len dá.

A čo dovolenky pri mori?

Prvú spomienku mám na more v Rumunsku. Matne si spomínam, ako ma

brat zahrabával do piesku a obidvaja sme sa tvárili, že som mŕtva. Oplakával ma a kládol na mňa kvety. Okoloidúci sa na nás smiali a nám to robilo dobre. Zrejme sa už vtedy u mňa prejavili komediantske gény.

Je nejaké miesto alebo mesto, ktoré vám prirástlo k srdcu?

Určite Praha. Keď som mala 12 rokov, vybrali sme sa tam celá rodina. Pochodili sme hádam všetky pamiatky a odvtedy nedám na Prahu dopustiť. Vždy keď sa blížim k Prahe, mám taký zvláštny pocit radosti a očakávania. Praha je jednoducho super mesto. No a zamilovala som sa aj do Benátok. Nedávno som tam bola na pár dní so svojou dcérou Katkou. Majú úžasnú atmosféru a teraz už chápem, prečo sa všetky tie romantické filmy nakrúcajú práve tam.

Mojou srdcovkou je aj Francúzsko. Paríž, Nice, Cannes – na týchto miestach som mala pocit, že som tam už niekedy žila.

Ešte v rádiu Twist ste mali reláciu Živá pláňeta, vďaka nej sme sa aj my poslucháči mohli dostať na miesta, o akých sa nám iba mohlo snívať. Snívate o nejakej ďalekej ceste do neznáma aj vy?

Nikdy nezabudnem na rozhovor o Islande, o drsnej prírode tejto krajiny, tam by som sa vybrala hneď. Láka ma aj Peru a bájne mesto Inkov Machu Picchu či Kambodža a jej chrámový komplex Angkor Vat, prerastený pralesom. Zatiaľ som hovorila o samých „horúcich“ krajinách, ale je pravda, že svoje čaro má určite aj sever – Švédsko či Nórsko môžu byť nádherné.

A čo Spojené štáty – tam ste ešte neboli?

Zatiaľ som bola iba v Kanade vo Vancouveri u mojej kamarátky zo strednej školy. Vancouver má všetko – more, hory, milých a veľmi skromných ľudí, mrakodrapy, ale aj úzke uličky a čínske štvrte. Je to naozaj krásne mesto. No a čo sa týka Spojených štátov, tento rok si splním svoj cestovateľský sen. V októbri letím aj s kamarátkami na týždeň do New Yorku. Už sa neviem dočkať.

- ZS -

Grilujeme

Rýchle, chutné a pritom zdravé recepty si môžeme veľmi jednoducho pripraviť hoci aj doma na balkóne, na terase či v záhrade. Stačí nám gril, drevené uhlie, potrebné ingrediencie a chuť grilovať.

Kurací šašlik

Potrebuje: 600 g kuracích rezňov, soľ, čierne korenie, 2 zelené papriky, 4 marhule, 16 cherry paradajok a 2 malé cibule.

Mäso nakrájame na kocky a pokoreníme. Papriky nakrájame na kosoštvorce, cibule na osminky, marhule rozštvrtíme. Na špíz striedavo napichujeme mäso, papriku, cibuľu, marhule a rajčiny. Špízy grilujeme asi 10 minút, pričom ich často otáčame.

Bravčové kotlety

Potrebuje: 8 bravčových kotliet, 6 lyžíc oleja, ½ lyžičky sušenej majoránky, ½ lyžičky bazalky, soľ, čierne korenie.

Naporcované kotlety krátko opláchneme v studenej vode a dobre osušíme. Olej zmiešame so sušenou majoránkou a bazalkou. Olejovou zmesou dôkladne potrieme mäso zo všetkých strán. Grilujeme 4 – 5 minút, porcie občas otáčame, pričom ich stále potierame olejom. Hotové kotlety posolíme, okoreníme najlepšie čerstvo pomletým korením. Podávame s tmavým chlebom a miešaným šalátom.

Kukurica so slaninou a bylinkami

Potrebuje: 8 klasov kukurice, soľ, zväzok pažitky, petržlenu, majoránky a tymiánu, 200 g anglickej slaniny, 4 lyžice masla, čierne korenie.

Očistenú kukuricu povaríme 5 minút v posolenej vode. 1 – 2 plátky slaniny obložíme bylinkami a pevne ich obmotáme okolo jednotlivých klasov. Upevniť ich môžeme aj špáradlom, prípadne oviažeme stebлом pažitky. Potrieme ich zmäknutým maslom, osolíme, okoreníme. Kukuricu položíme na gril a grilujeme 10 minút. Niekoľkokrát počas grilovania otočíme.

Naša krížovka – slovenské príslovie

slovenské príslovie	pevnina obklopená vodou	pretekala som	Virgin Mary (skr.)	túz	nemecké žen.meno	ale, po nemecky	pomočky: GERO, BALI, ADOT	EČV okr. Piešťany	české žen.meno	metla na vymetanie pece	povrch kmeňa	dom.meno Jozefa	kód Peru		2. časť tajničky	chorvátsky ostrov
echo							mužské meno							EČV okr. Banská Bystrica		
1. časť tajničky														angl. skratka roka (year)		
skratka televízie			mastná tekutina					sídlo v Japonsku						ako (básn.)		
klan			kanón					zistujem veľkosť						úder		
byvalý podnik v Hlohovci				kód Libérie			Emilia (dom.)					farma				
honosný dom				zn.jednotky voltampér		názov	planéta				indonéžsky ostrov					zámedzie
						detský pozdrav					závada					
										trma-vrma, zmatok						
						česká tv stanica				poranil						
Fujala Oto	čínske žen. meno			spája do párov				dievčina (hovor.)						na tomto mieste		
	zn.kokosových tyčíniek			sídlo v Etiópii				merica (nár.)						juhoamerický štát		
zn. jednotky kiloampér			chem. zn. argónu			typ áut VAZ							znoj			
			spojka			úhor, po nemecky							obruba obrazu			
dajú do správnej polohy							jedálny lístok					kartársky výraz				
							tu máš					MPZ áut Turecka			citoslovce bolesti	mestský úrad (skr.)
mužské meno								3. časť tajničky								
zametala na povrchu								volajú na poplach								

Riešenie z predchádzajúceho čísla: KTO MÁ IBA JEDNY NOHAVICE, VŽDY VIE, KTORÉ SI MÁ OBLIEČŤ.